

مسئولیت کیفری و تامین امنیت در فضای سایبر

تالیف

جلیل شکریگی

www.ketab.ir

انتشارات قانون یار

۱۳۹۶

سرشناسه	شکریبگی، جلیل، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	مسئولیت کیفری و تأمین امنیت در فضای سایبر / تألیف جلیل شکریبگی.
مشخصات نشر	تهران: قانون یار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۲۸ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۷۳-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	گنجانده.
موضوع	فضای مجازی -- جنبه‌های حقوقی
موضوع	Cyberspace -- Legal aspects
موضوع	مسئولیت جزائی -- ایران
موضوع	Criminal liability-- Iran
موضوع	فضای مجازی -- ایران -- جنبه‌های حقوقی
موضوع	Cyberspace -- Iran -- *Legal aspects
موضوع	کاربران اینترنت -- وضع حقوقی و قوانین
موضوع	Internet users -- Legal status, laws, e
موضوع	فضای مجازی -- ایران -- تدابیر ایمنی
موضوع	Cyberspace-- Iran -- Security measu
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ - ۵/۵ - HM
رده بندی دیویی	۸۳۳ - ۳۰۳
شماره کتابشناسی ملی	۲۶۴۲۵۸۸

مسئولیت کیفری و تأمین امنیت در فضای سایبر

تألیف: جلیل شکریبگی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۷۳-۲

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی (جراخ دانش سابق)

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۹.....	فصل اول
۹.....	مسئولیت کیفری و شناخت آن در فضای سایبر
۲۹.....	فصل دوم
۲۹.....	داده‌ها و اطلاعات مجرمانه در فضای سایبر و مسئولیت کیفری ناشی از آن
۱۰۱.....	فصل سوم
۱۰۱.....	عدم تامین امنیت در فضای مجازی و بررسی مسئولیت کیفری ناشی از آن
۱۲۱.....	فهرست منابع

تولید یا ارایه یا انتشار محتویات غیرقانونی در فضای مجازی رایانه و اینترنت جرم و قابل مجازات است و قاعداً مسوولیت کیفری بر کسی بار می شود که عناوین مجرمانه مربوط به محتویات رایانه ای را انجام دهد، اما چون دسترسی به اینترنت و خدمات آن از طریق رایانه دهندگان خدمات اینترنتی میسر می شود، این عوامل در بعضی مواقع باید مسوولیت کیفری ناشی از ارایه محتویات غیرقانونی را متحمل شوند. غیرقانونی بودن محتویات، گاه به این دلیل است که آنان از آن ها حمایت کرده و شخصی این حمایت قانونی را نقض کرده است، مثل محتویات متضمن نقض کپی رایت یا نقض حریم خصوصی. گاهی نیز غیرقانونی بودن محتویات به این دلیل است که این محتویات ذاتاً غیراخلاقی و نامشروع هستند، مثل انتشار تصاویر یا فیلم های موبایلی. ارایه دهندگان خدمات اینترنتی بر اساس مقررات و در حد متعارف مکلف هستند از طریق «ابزار» همچون پالایش، نصب دیوار آتشین و مواردی از این دست، از ارایه محتویات غیرقانونی تعریف شده در قانون جلوگیری کنند. مسوولیت پالایش و ممانعت از ارایه محتویات غیرقانونی را «مسوولیت پیشگیرانه» یا «مسوولیت پیش از ارتکاب جرم» نامید. در مورد مسوولیت پس از ارتکاب جرم، برای ارایه دهندگان خدمات اینترنتی بر فرض آگاهی و اطلاع از محتویات مسخره یا غیرقانونی، سه نوع مسوولیت کیفری مطرح می شود: مسوولیت کیفری مستقیم، مسوولیت کیفری ناشی از فعل غیر و مسوولیت مشترک.

مسوولیت کیفری مستقیم وقتی مطرح می شود که عملکرد ارایه دهنده خدمات اینترنتی، متضمن ارتکاب یکی از جرایم مرتبط با محتوا باشد، اعم از این که محتویات مستهجن باشند یا توهین آمیز. در این صورت، ارایه دهنده خدمات مستقلاً و مستقیماً مرتکب جرم تلقی می شود و مستوجب کیفر مندرج در مقررره مربوط خواهد بود. در مسوولیت کیفری ناشی از فعل غیر، ارایه دهنده خدمات اینترنتی به دلیل نظارت نداشتن بر نحوه ارایه خدمات یا با توجه به منفعتی که از ارتکاب جرم عایدش می شود، در قبال ارتکاب جرم از سوی دیگری مسوولیت کیفری

خواهد داشت، اعم از این که مرتکب جرم خود مسوولیت کیفری داشته باشد یا نداشته باشد. در ارتباط با انتقال محتویات مبادله اطلاعات، ارایه دهندگان خدمات اینترنتی مخصوصا ایجادکنندگان نقطه تماس بین المللی و ارایه دهندگان خدمات میزبانی، موظف به نظارت بر آن ها هستند و چنانچه در نظارت سهل انگاری یا بی مبالائی کنند و دیگری مرتکب انتشار محتویات غیر قانونی شود، ارایه دهنده خدمات نیز دارای مسوولیت کیفری خواهد بود. مسوولیت مرتکب ارایه دهنده خدمات اینترنتی با مرتکب جرم رایانه ای ممکن است به ۳ حالت مطرح شود: معاونت در جرم، تسبیب در جرم در جایی که مباشر نیز مسوولیت دارد و دستور ارتکاب جرم رایانه ای. در این قسم از مسوولیت، بر خلاف مسوولیت نیابتی یا مسوولیت ناشی از فعل غیر، سوء نیت در ارتکاب جرم وجود دارد و بر خلاف مسوولیت کیفری مستقیم، ارایه دهنده خدمات اینترنتی، فعل فیزیکی جرم را خود انجام نمی دهد.